

IGOR STRAVINSKI
SLAVUJ

**Simfonijski orkestar i Zbor
Muzičke akademije Sveučilišta
u Zagrebu**

**Akademija dramske umjetnosti,
Akademija likovnih umjetnosti
i Tekstilno-tehnološki fakultet
Sveučilišta u Zagrebu**

**Koprodukcija s Muzičkim
biennalom Zagreb**

**Dirigent:
Mladen Tarbuk**

**Redateljica:
Dora Ruždjak Podolski**

**Subota
13. travnja 2013.
19 sati i 30 minuta**

**LISINSKI
SUBOTOM
UVIJEK
LISINSKI**

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

Subota, 13.4.2013. 19:30

Produkcija: Muzička akademija, Akademija dramske umjetnosti, Akademija likovnih umjetnosti, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Muzički biennale Zagreb i Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Dekani:

red. prof. Mladen Janjanin (MA)

red. prof. Borna Baletić (ADU)

red. prof. Peruško Bogdanić (ALU)

prof. dr. sc. Sandra Bischof (TTF)

Dražen Sirišćević, ravnatelj (KDVL)

Krešimir Seletković, umjetnički ravnatelj (MBZ)

Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu

Dirigent: red. prof. Mladen Tarbuk (MA)

Redateljica: doc. Dora Ruždjak Podolski (MA)

Voditeljica zbora: izv. prof. Jasenka Ostojić (MA)

Asistent dirigenta: Darijan Ivezić, student 4. godine preddiplomskog studija dirigiranja na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, mentor: red. prof. Mladen Tarbuk (MA)

Asistentice redateljice: Petra Jagušić, studentica 2. godine dodiplomskog studija produkcije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: dr. sc. Darko Lukić, red. prof. (ADU) i Marina Pejnović, studentica 3. godine dodiplomskog studija kazališne režije i radiofonije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: mr. sc. Ozren Prohić, red. prof. (ADU)

PROGRAM:

Igor Stravinski: Slavuj scenska izvedba opere

Sva tri čina opere izvode se bez stanke.

Libreto: Stepan Mitusov prema istoimenoj bajci Hansa Christiana Andersena

Praizvedba: 26. svibnja 1914. u Parizu

Slavuj	Ilijana Korać , koloraturni sopran
Kuharica	Iva Krušić , mezzosopran
Ribar	Bože Jurić Pešić , tenor
Car	Leon Košavić , bariton
Komornik	Teo Visintin , bariton
Monah (Bonze)	Emil Martinović , bas-bariton
Smrt	Tena Lebarić Rašković , alt
Prvi japanski izaslanik	Mario Filipović , tenor
Drugi japanski izaslanik	Toni Nežić , bas
Treći japanski izaslanik	Josip Čajko , tenor

Mentori solista: red. prof. Vlatka Oršanić (pročelnica Odsjeka pjevanja), izv. prof. Snježana Bujanović Stanislav, red. prof. Cynthia Hansell Bakić, izv. prof. Lidija Horvat Dunjko, doc. Giorgio Surian, izv. prof. Martina Zadro (MA)

Prijevod libreta i jezična savjetnica za francuski jezik: dr. sc. Lidija Orešković Dvorski (FF)

Korepetitori: Hana Hunjet, Virna Kljaković, Borjan Oliver, Marta Šimunović, Lidija Škuflić, studenti 1. godine diplomskog studija klavira na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, mentor: red. prof. Mladen Tarbuk (MA)

Korepetitor zbora: Ante Vetma, student 1. godine diplomskog studija klavira na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: izv. prof. Jasenka Ostojić (MA)

Koreografinja: Jasna Čizmek Tarbuk (Umjetnička škola Franje Lučića u Velikoj Gorici)

Scenski pokret: Mateja Pučko Petković, pred. (MA)

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

SIMFONIJSKI ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Koncertna majstorica: Lorena Milina

I.violine: Lorena Milina, Jelena Šimić, Tara Horvat, Marta Bratković, Elizabeta Palić, Kristina Krivić, Marija Šakota, Daniel Božičević, Ana Shu, Dubravka Balent, Martin Pokos, Marta Mesarić, Matea Kuvačić, Marija Lalović.

II.violine: Val Bakrač, Dora Maganić, Martina Filipan, Tvrtko Emanuel Galić, Monika Šolman, Lovro Matošević, Božena Barišić, Natalija Stanislavljević, Marina Mujić, Mia Dugandžić Marić, Sven Marković, Marino Tomasović.

Viole: Šimun Končić, Nastasja Štefanić, Marta Havliček, Helena Pilipović, Ruben Škrebilin, Višeslav Salopek, Danijel Rušec, Sara Parađiković, Martina Pustički, Valentina Protolipac.

Violončela: Matej Milošev, Adrian Pelc, Romana Antonia Bačić, Iva Mihalj, Sara Novoselić, Paola Bralić.

Kontrabasi: Jura Herceg, Ivan Domović, Stjepan Horvat, Toma Vlčev, Eduard Kobeščak, Duje Serdarević, Adam Millan, Marko Radić.

Harfe: Anja Kožuh, Mirjana Lučev Debančić.

Klavir: Lucija Majstorović.

Čelesta: Filip Aver Jelavić.

Flaute: Antonia Mikas, Nika Bauman, Latica Cameron (piccolo).

Oboe: Dora Draclin, Sara Čaljkusić, Iva Ledenko (engleski rog).

Klarineti: Dunja Paprić, Lovre Lučić, Marina Novosel (bas klarinet).

Fagoti: Lana Juranić, Matija Mathew Tomas, Manuela Budiščak (kontrafagot).

Rogovi: Jovan Dokuzov, Ivan Oškera, Antonija Vukelić, Marko Novak.

Trube: Igor Dorotić, Marko Halužan, Tina Horvat, Igor Mrnjavčič.

Tromboni: Dino Jakšić, Barbara Čavar, Denis Martinuš.

Tuba: Mia Čačić.

Timpani: Boris Žuvela.

Udaraljke: Ivan Ježek, Renato Palatinuš, Fran Krsto Šercar, Gregor Hrovat, Davor Marinac.

Gitara: Juraj Majstorović.

Madolina: Dubravko Češnjak.

Voditelj orkestra: red. prof. Georg Draušnik (MA)

Nadzornik orkestra: Antonije Popović.

Poslužitelj orkestra: Zoran Boch.

ZBOR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Solisti u zboru: Buga Marija Šimić (sopran), Aleksandra Bilanović (alt) i Mario Filipović (tenor).

Soprani I: Elizabeta Adžaga, Aleta Arbanas, Barbara Babić, Patricija Hitrec, Mia Jakob, Lorena Krstić, Karla Ledić, Magdalena Leko, Valentina Mekovec, Maja Mužar, Kristina Owais, Lucija Pećar, Barbara Suhodolčan, Sara Šimić, Valerija Vranješ.

Soprani II: Mirna Alfirević, Iva Bardun, Vedrana Colić, Margareta Gusek, Jelena Horvat, Marija Lucija Kunjko, Andrea Maretić, Marijana Radičević, Sara Ries, Maja Šajatović, Divna Šimatović, Buga Marija Šimić, Marija Štimac, Sandra Vidović, Lucija Vočanec.

Altovi I: Jasmina Belošević, Anamarija Bilandžić, Aleksandra Bilanović, Kornelija Boršodi, Ana Dadić, Josipa Dužić, Janja Franjković, Tanja Halužan, Mirjana Kovaček, Ana Krajnović, Antonija Lisičak, Ines Miletić, Iva Nimac, Antonija Petrić, Nina Rašidović, Lucija Siruček, Anita Sužnjević, Manda Sviben, Karmen Širović, Klara Škorvaga, Andreja Vrekalić.

Altovi II: Karla Biondić, Barbara Bogojević, Barbara Bošnjak, Amalija Ciprić, Petra Ferić, Matea Jelinić, Chiara Jurić, Marina Kozina Klasić, Iva Krušić, Dora Lovrečić, Silvija Sarapa, Svjetlana Vlanić, Antonia Trošić.

Tenori I: Nereo Arbula, Matej Blečić, Mario Filipović, Ivan Galić, Igor Krišto, Matej Hoyt-Nikolić, Kristijan Sinković.

Tenori II: Tomislav Bužić, Dino Jelusić, Ivor Prajdić, Luka Šijan, Hrvoje Šenjug, Danijel Vučić.

Basovi I: Benjamin Čaušević, Lovro Dobrijević, Krešimir Dujmić, Aldo Foško, Mladen Fotak, Josip Hraštić, Loris Ivančić Žic, Antun Iveković, Josip Kapitanić, Hrvoje Klemenčić, Davor Kelić, Alan Kljajić, Fabijan Komljenović, Domagoj Maras, Filip Merdić, Filip Meštović, Dario Poljak, Kristian Prašnjak, Luka Stipanov, David Šeb, Marko Trkulja, Matej Vuković.

Basovi II: Siniša Dorontić, Petar Hendija, Ivor Horvatić, Mihael Konfic, Juraj Majstorović, Emil Martinović, Toni Nežić, Luka Ortar, Martin Petračić, David Ropac, Ivan Šarkanj.

Plesni ansambl Umjetničke škole Franje Lučića u Velikoj Gorici: Adrijana Aleks, Franka Čaić, Sara Fundić, Jelena Guštin, Karla Havdić, Rebeka Kardoš, Nela Kreš, Josipa Kukor, Lana Kuštrak, Marija Lučić, Ida Knaus Mirković, Mateja Mrmić, Ivana Oršolić, Dunja Pašalić, Ana Putrić, Anja Raić, Daria Srebrić, Dora Stepušin (mehanički slavuj), Maja Sumrak, Sara Ugrinić, Irma Unušić, Tea Vlahović

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNOZIV DOZVILJAJ

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

Kostimografija: Katarina Barešić, Linda Bilan, Anica Ćosić, Martina Gajšak, Diana Gajšak, Selena Gazda, Kristina Huzak, Iva Keser, Jelena Matas, Dora Novak, Tihana Obajdin, Paola Rilović, Ivana Sambolec, Josipa Tokić, Dalibor Ujlaki, Nikolina Vela, Vesna Marinković, studenti 2. godine diplomskog studija kostimografije na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, voditeljica studija kostimografije: red. prof. Nina Režek-Wilson, mentorica: doc. Danica Dedijer (TTF)

Šminka i frizura: Marija Kulušić, Ema Krot i Sanja Jakupec, studentice 2. godine diplomskog studija kostimografije, i Kristina Milas, studentica 2. godine diplomskog studija teorije mode na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: doc. Danica Dedijer (TTF)

Scenografija: Lea Anastazija Fleger, studentica 2. godine preddiplomskog studija, te Lovro Krsnik, Marina Pejnović i Paolo Tišljarić, studenti 3. godine preddiplomskog studija kazališne režije i radiofonije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu; Denis Rubinić i Lea Anić, studenti 2. godine preddiplomskog studija arhitekture i urbanizma na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: doc. Tatjana Lacko (ADU)

Oblikovanje svjetla: Tomislav Sokač, student 2. godine diplomskog studija, i Petar Strmečki, student 1. godine diplomskog studija oblikovanja svjetla na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: doc. Deni Šesnić (ADU)

Operateri prateće rasvjete: Petar Strmečki, student 1. godine diplomskog studija oblikovanja svjetla, i Ema Giunio, studentica 3. godine preddiplomskog studija snimanja na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: doc. Deni Šesnić (ADU)

Fotografi: Sven Ćustović i Toni Renaud, studenti 2. godine preddiplomskog studija snimanja na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: Jelena Blagović, as. (ADU)

Grafičko oblikovanje programske knjižice: Tea Jurišić, studentica 3. godine preddiplomskog studija grafike na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: doc. Svjetlan Junaković (ALU)

Grafičko oblikovanje plakata: Vendi Vernić, studentica 3. godine preddiplomskog studija grafike na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: doc. Svjetlan Junaković (ALU)

PRIJENOS NA SCENI

Animirane projekcije: Leona Kadijević, studentica 1. godine diplomskog studija animiranog filma na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: red. prof. Darko Bakliža (ALU)

Kameramani na sceni: Dario Belić i Dario Matić, studenti 3. godine preddiplomskog studija snimanja na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: red. prof. Boris Popović (ADU)

Mikser za prijenos na sceni: Luka Gamulin, 2. godina dodiplomskog studija montaže, mentorica: Jelena Modrić, as. (ADU)

Tehničko vodstvo: Mile Blažević, suradnik: Dario Mičetić

DOKUMENTARNI FILM

Redatelj: Goran Ribarić, student 1. godine diplomskog studija režije igranog filma na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: izv. prof. Snježana Tribuson

Dramaturginja: Ivana Vuković, studentica 1. godine preddiplomskog studija dramaturgije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: dr. sc. Sibila Petlevski, red. prof. (ADU)

Direktor fotografije: Filip Starešinić, student 1. godine diplomskog studija snimanja na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: red. prof. Silvestar Kolbas (ADU)

Snimatelj zvuka: Višeslav Laboš, student 2. godine diplomskog studija oblikovanja zvuka na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: izv. prof. Bernarda Fruk (ADU)

Montažer: Bojan Ocvirek Mijatović, student 2. godine preddiplomskog studija montaže na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentorica: Jelena Modrić, as. (ADU)

Producentica: Sara Juričić, studentica 1. godine preddiplomskog studija produkcije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: dr. sc. Darko Lukić, red. prof. (ADU)

PRODUKCIJA

Izvršna producentica: Rosanda Bonačić, prof. (MA)

Producentice: Petra Jagušić, studentica 2. godine preddiplomskog studija produkcije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: dr. sc. Darko Lukić, red. prof. (ADU), Marija Saraga, dipl. muzikologinja, i Milijana Linta (MBZ)

PR: Mario Gigović, student 2. godine preddiplomskog studija produkcije na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, mentor: dr. sc. Darko Lukić, red. prof. (ADU)

Koordinatorica: Ljubica Anđelković, prof. (ADU)

Producentica programa: Ana Boltužić, dipl. muzikologinja (KDVL)

KRATICE

ADU = Akademija dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

ALU = Akademija likovne umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

FF = Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

KDVL = Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

MA = Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

MBZ = Muzički biennale Zagreb

TTF = Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNOZIV OZVUJLAJE!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

UVODNE RIJEČI REDATELJICE I DIRIGENTA

Prvi čin *Slavuja* Stravinski je napisao 1908. godine, a sljedeća dva 1913. i 1914. godine. U tom se vremenskom razmaku Stravinski posvetio pisanju baleta *Žarptica*, *Petruška* i *Posvećenje proljeća* za Djagiljeva i njegov *Ballets Russes*. Nakon uspješnih izvedbi spomenutih djela, Stravinski nije bio siguran bi li se vratio skladanju *Slavuja*; naposljetku ga je dovršio, ali je skladao i simfonijsku verziju *Le chant du rossignol*. Stravinski obrazlaže svoje dvojbe u autobiografiji: "... Došao sam do zaključka, sa žaljenjem doduše, s obzirom na to da sam poslije bio autorom brojnih kazališnih djela, kako se savršen sklad može postići samo u koncertnoj dvorani. Pozornica je kombinacija nekoliko elemenata o kojima ovisi sama glazba, stoga je se ne može percipirati u najčišćem obliku kakav se pruža prilikom koncertiranja". Možda se upravo zbog tog skladateljeva "pečata" *Slavuj* vrlo rijetko izvodi na svjetskim pozornicama. Unatoč zrcu autorove sumnje, taj je projekt brojnoj skupini studenata i njihovih nastavnika postao velikim izazovom, u težnji da se skladateljeva sofisticirana i nadasve inteligentna glazbena priča dostojno uprizori. *Slavuj* je, kao treći u nizu uspješnih projekata (*Čarobna frula*, *Carmen*), rezultat višemjesečnih dogovora i esencijalnih kreativnih poticaja studenata i njihovih nastavnika, okupivši tristetina studenata Muzičke akademije, Akademije dramske umjetnosti, Tekstilno-tehnološkog fakulteta i Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Objedinio ih je ne samo u radosti zajedničkog stvaranja i suradnje nego i u stjecanju umjetničke i ljudske odgovornosti u svrhu zajedničkog cilja – predstave same. U koncertnoj dvorani, dakako!

doc. Dora Ružđjak Podolski (MA)

Bajku *Slavuj*, koju je Hans Christian Andersen zamislio kao parabolu o odnosu izvanjskog svijeta moći i unutarnjeg glasa istine, uglazbio je Stravinski na spektakularan način, stvarajući šarenu scensku kantatu prepunu ornamenata, boja i zvukova Dalekog istoka. I premda je praskozorje Prvog svjetskog rata, tog strahotnog ratnog stroja koji je zauvijek progutao snove 19. stoljeća o ljepšem i boljem Sutra, Stravinski ostaje površno zainteresiran za druge ljude i njihove običaje. Ipak, zamišljajući razigrani pjev slavuja, pokušava doprijeti do same srži glazbe. Doista, u pokretu čistog ljudskog glasa, on paradoksalno otkriva drugu prirodu glazbene umjetnosti. Na iznenađujući način time nam daje odgovore i na neka pitanja današnjeg čovjeka: u svijetu umjetno stvorenom za ispunjavanje umjetnih zahtjeva, svatko od nas mora pronaći u sebi sitnu, neuglednu pticu koja svojim pjevom može odagnati čak i Smrt.

red. prof. Mladen Tarbuk (MA)

Djelujući od osnutka Muzičke akademije 1921. godine, **Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu** okupljaju studente svih odsjeka i studijskih godina te su njezini reprezentativni ansambli. Okušavajući se u stilski raznolikom i složenom repertoaru, orkestar je surađivao s brojnim umjetnicima poput Nikše Bareze, Igora Kuljerića, Zorana Juranića, Vladimira Kranjčevića, Uroša Lajovica, Milana Horvata, Igora Gjadrova, Pavla Dešpalja, Saše Britvića i drugih. Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu publici se redovito predstavljaju interpretativno zahtjevnim djelima poput Bachove *Muke po Ivanu*, Brahmsova *Njemačkog rekvijema*, Mendelssohnovih oratorija *Ilija i Paulus*, Mahlerove *Druge simfonije*, Beethovenove *Devete simfonije*, Mozartova *Rekvijema*, Orffovih *Carmina Burana*, *Istarskih freski* Borisa Papandopula, dramatskog oratorija *Ivana Orleanska na lomači* Arthura Honeggera, Mahlerove *Osme simfonije*, Brittenova *Ratnog rekvijema*, *Čarobne frule* Wolfganga Amadeusa Mozarta, *Ivana Groznog* Sergeja Prokofjeva, *Carmen* Georges Bizeta itd. Uz zbor i orkestar Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu, solisti pjevačkog odjela u posljednja su dva desetljeća ostvarili velike operne projekte u suradnji s brojnim kazalištima, od kojih izdajamo odličnu suradnju sa Zagrebačkim gradskim kazalištem Komedija. Potaknuta visokom razinom izvođenja Simfonijskog orkestra i mješovitog zbora, Muzička akademija u Zagrebu, u suradnji s Koncertom dvoranom Vatroslava Lisinskog, od 2001. godine organizira Akademski ciklus u kojemu nastupaju isključivo ansambli Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu. Važno mjesto pripada solističkim nastupima najboljih studenata.

Mladen Tarbuk (Sarajevo, 1962.), jedan od najsvestranijih umjetnika na hrvatskoj glazbenoj sceni, djeluje s jednakim uspjehom kao skladatelj, dirigent, pedagog i producent. Kruna njegove raznovrsne karijere bio je koncert s orkestrom Concert-Verein održan 2008. u bečkom Musikvereinu. Tom prigodom se na programu, uz Haydnova i Mozartova djela, našla i njegova skladba *Sebastian u snu*. Kao dirigent je postigao međunarodni ugled, djelujući pet godina, 2004.–2009., kao stalni gostujući dirigent Njemačke

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNOVIV OZVUJLAK

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

opere na Rajni u Düsseldorfu, te gostujući u raznim opernim kućama i koncertnim dvoranama, surađujući pritom s brojnim uglednim simfonijskim orkestrima i opernim kućama (Kanada, Meksiko, Austrija, Italija, Mađarska...). Glazbeni život Hrvatske obilježio je velikim opernim produkcijama Muzičke akademije u sklopu ciklusa *Lisinski subotom*, višegodišnjom suradnjom sa Simfonijskim orkestrom Hrvatske radiotelevizije, s kojim je snimio tisuće minuta pretežito hrvatske glazbe, te osnivanjem Simfonijskog puhačkog orkestra Hrvatske vojske. Usprkos brojnim smetnjama, u kratkom je vremenu kao intendant zagrebačkog HNK-a uspio ponuditi hrvatskoj javnosti niz vrhunskih predstava (*Glorija*, *Lady Macbeth Mcenskog okruga*, *Don Carlos*, *Tristan i Izolda*, *Bajadera*, *Romeo i Julija*). Mladen Tarbuk se još zarana, kao student, pojavio na međunarodnoj sceni. Godine 1990. na međunarodnom festivalu *Gaudeamus Amsterdam* praizvela se njegova skladba *Martyre d'un jongleur*. Na prvom međunarodnom skladateljskom natječaju Beč 1991., kojem je predsjedao Claudio Abbado, njegova skladba *Medida del tiempo* dobila je preporuku za izvedbu. Skladbu je u Konzerthausu, u sklopu festivala *Wien Modern* praizveo dr. Friedrich Cerha sa svojim ansamblom *die reihe*. Potom je 1993. dobio dvije prve nagrade na međunarodnim natjecanjima *Ernst Vogel* i *Tolosa*, kao i brojne hrvatske nagrade (*Stjepan Šulek*, dva puta *Josip Štolcer Slavenski*, *Boris Papandopulo*, nagradu Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog). Njegove su skladbe izvođene na uglednim festivalima suvremene glazbe (*Europamusicale München*, *Musicora* i *Le Temps de Souffle Paris*, *Trieste Prima*, Svjetski dani glazbe Manchester 1997, *World Saxophone Congress Glasgow*, *Musikprotokoll*, *Hörrohr* i *Erasmus* u Grazu, Muzički biennale Zagreb) i objavljene na brojnim nosačima zvuka (*HoneyRock*, *Orfej*, *Cantus*). Njegov balet *Tramvaj zvan čežnja* otvorio je Svjetske dane glazbe 2005. u Zagrebu. Posebnu mu je čast ukazao grad Wuppertal narudžbom skladbe u povodu smrti barda suvremene glazbe, čelista Siegfrieda Palma. Tako je nastala skladba *Über glitzernden Kies*, koju je praizvela Gail Gilmore. U opusu Mladena Tarbuka je sedamdeset pet skladbi, od solističke i komorne glazbe do velikih simfonijskih i scenskih formi. Kao pedagog, djeluje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu; predaje kompoziciju, orkestar i muzičku teoriju. Od 2013. godine je šef-dirigent Dubrovačkog simfonijskog orkestra i ravnatelj glazbenog programa Dubrovačkih ljetnih igara.

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENIV DOZVLAJ!

Dora Ruždjak Podolski (Zagreb, 1971.) završila je Klasičnu gimnaziju i Školu za ritmiku i ples. Studirala je latinski i grčki jezik, a diplomirala studij kazališne režije i radiofonije 1997. godine. Do danas je režirala šezdeset dramskih, operetnih i opernih naslova. Među najdraža ostvarenja ubraja *Madame Butterfly* Giacoma Puccinija (HNK Zagreb, 2000.), *Traviatu* Giuseppea Verdija (HNK Zagreb 2001.), *Tragediju mozgova* Janka Polića Kamova (KUFER, 2001.), *Chicago* Freda Ebba, Boba Fosse i Johna Kandra (ZGK Komedija, 2004.), *Priču o vojaku* Igora Stravinskog (Dubrovačke ljetne igre, 2004.), *Aidu* Eltona Johna i Tima Ricea (ZGK Komedija, 2005.), *Ljepoticu i zvijer* Linde Woolverton, Howarda Ashmana i Tima Ricea (GK Trešnja, 2006.), *San ljetne noći* Williama Shakespearea (Dubrovačke ljetne igre, 2007.), *La Bohème* Giacoma Puccinija (HNK Split, 2007.), *Svaki pas ima svoj dan* Dubravka Mihanovića i Dinka Appelta (GK Trešnja, 2009.), *Slučajeve običnog ludila* Petra Zelenke (DK Gavella, 2009.), *Čarobnu frulu* Wolfganga Amadeusa Mozarta (Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, 2009.), *Carmen* Georges Bizeta (Narodno pozorište u Sarajevu, 2011.), *Regoča* Ivane Brlić-Mažuranić (GK Trešnja, 2012.) i *Cabaret* Johna Kandra, Freda Ebba i Joea Masteroffa (ZGK Komedija, 2012.). Godine 2003. režirala je operu *Nikola Šubić Zrinski* u Torontu (Opera Mississauga), a 2007. mjuzikl *Chicago* u Teatru glazbene komedije u Sankt Peterburgu. S Frankom Perković osnovala je 2001. Kazališnu udrugu frustriranih redatelja (KUFER). Za zbirku pjesama *Šetač* primila je nagradu *Goran* za mlade pjesnike. Dobitnica je nagrade za najbolju režiju (*Postojani kositretni vojnik* prema Hansu Christianu Andersenu na *Naj, naj festivalu*), dviju Nagrada hrvatskoga glumišta za režiju *Chicago* i *Ljepotice i zvijeri* (uz *Cabaret* to je bila i najbolja predstava u cjelini), dviju Rektorovih posebnih nagrada (kao nositeljica i redateljica projekata *Ljubavni napitak* i *Čarobna frula*, od kojih je posljednji nagrađen i Diplomom *Milka Trnina*) te Nagrade 5. susreta profesionalnih kazališta za djecu i mlade HC ASSITEJ za najbolji dramski tekst za predložak predstave *Rent a friend*, koji je napisala s kolegom Sašom Božićem. Dora Ruždjak Podolski napisala je libreto za operu *Komorni trio* Olje Jelaske (Muzički biennale Zagreb, 1997.), režirala dodjele nagrade *Crni mačak*, Hrvatske diskografske nagrade *Porin*, Nagrade hrvatskoga glumišta te Svečano otvaranje Dubrovačkih ljetnih igara. Od 2009. do 2012. bila je ravnateljica dramskog programa Dubrovačkih ljetnih igara. Predaje glumu na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu.

Foto: Maja Kljajić

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNIIV DOZVILJAJ!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

Jasenka Ostojić studij dirigiranja i stručno usavršavanje završila je na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu u klasi mo Pavla Dešpalja. Bila je stipendistica Fonda *Lovro i Lilly Matačić*. Pročelnica je III. odsjeka za dirigiranje, harfu i udaraljke u zvanju izv. prof. na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Zbor Muzičke akademije vodi od 2000. godine; s njim ostvaruje brojne izvedbe u suradnji sa Zagrebačkom filharmonijom, Hrvatskim komornim orkestrom, Simfonijskim orkestrom Muzičke akademije itd.

Vrijedno je istaknuti posljednje nastupe Zbora Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu pod ravnanjem Riccarda Mutija u izvedbi *Rekvijema u c-molu* Luigija Cherubinija u Ravenni i Trstu (Italija) te u *Osmoj simfoniji* Gustava Mahlera pod ravnanjem Valerija Gergijeva u Ljubljani (Slovenija) i u zagrebačkoj Areni. Godine 2006. osnovala je Hrvatsko društvo *Collegium pro arte* pri kojem djeluju *Cappella Zinka* i *Cappella Odak*, zborovi koji su ove godine osvojili tri prve nagrade na međunarodnim zborskim natjecanjima, nagradu Hrvatskog društva skladatelja za najbolju izvedbu djela hrvatskog autora te *Grand Prix* Grada Zadra. Nastupa na: Varaždinskim baroknim večerima, Muzičkom biennalu, Međunarodnoj glazbenoj tribini u Puli, Pasionskoj baštini, *Cro Patria* u Splitu, *Naš kanat je lip* u Poreču, itd. te u inozemstvu (Slovenija, Austrija, Italija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Velika Britanija i SAD). Stalna je dirigentica Zagrebačkih dječaka od 1994. godine. Usavršavala se na području vokalne tehnike kod vokalnih pedagoga u Hrvatskoj te kod Bečkih dječaka. Voditeljica je Seminaru vokalne tehnike i rada s ansamblima na više hrvatskih institucija, te gostujuća predavačica na Sveučilištima u Poljskoj, Austriji i SAD-u.

Ilijana Korać (Mostar, 1988.) diplomirala je flautu u klasi Renate Penezić na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu na kojoj je trenutačno studentica prve godine diplomskog studija solo pjevanja u klasi Giorgia Suriana. Kao flautistica osvojila je sedam prvih nagrada na državnim natjecanjima Federacije BiH i Hrvatske i usavršavala se na ljubljanskoj Akademiji za glasbo. Osam nagrada, od koji su dvije prve, primila je kao solo

pjevačica na državnim natjecanjima. Rektorove nagrade dobila je za nastup na Muzičkom biennalu Zagreb i za ulogu Frasquite u Bizetovoj *Carmen*. Debitirala je kao Služavka gospodarica u istoimenoj Pergolesijevoj operi na festivalu Dvigrad i na Kašmanovim danima u Malom Lošinj. Članica je klape *Cesarice* s kojom je osvojila tri *Porina*. Solistički je nastupila uz Orkestar iz Düsseldorfa, Dubrovački simfonijski orkestar, Kvartet Sorkočević i Simfonijski puhački orkestar Hrvatske vojske. Usavršavala se kod niza glazbenika (Luisa Siello, Katarine Zenz, Annemarie i Gerhard Zeller, Marvin Kenze, Eric Groussard, Uwe Grodd, Elisabeth Weinzirl, Edmund Waechter, Matej Zupan, Mary Hastings Logan, Carla Di Censo).

Iva Krušić (Zagreb 1988.) studentica je druge godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Martine Zadro na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Prethodno je završila violinu u Osnovnoj glazbenoj školi Rudolfa Matza u Zagrebu i maturirala solo pjevanje u klasi Ante Tončija Petkovića u Glazbenoj školi Karlovac. Dobitnica je prve nagrade u kategoriji solo pjevanja na Državnom natjecanju u Dubrovniku 2011. u organizaciji Hrvatskog društva glazbenih

i plesnih pedagoga. Sudionica je pjevačkih seminara uglednih pedagoga kao što su Cornelis Witthoefft, Hervé Niquet, Tina Herceg, Norma Enns i mnogih drugih te aktivna članica vokalnog ansambla *Mater Libertatis*. Nastupala je na smotrama solo pjevača, na koncertu u čast Milke Trnine, koncertu naslovljenom *Verdi Gala* održanom u ciklusu *Virtuoso*, ali i kao solistica u izvedbi djela *Stabat mater* Josepha Haydna na Pasijskoj baštini. U scenskom uprizorenju Bizetove opere *Carmen* u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog nastupila je kao članica Zbora Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu. Od ožujka 2013. nastupa u ulozi Paža u Wagnerovu *Lohengrinu* u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Iva Krušić studentica je i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem je od titule magistre prava dijeli samo obrana diplomskog rada.

Bože Jurić-Pešić (Split, 1988.) student je treće godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Vlatke Oršanić na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Na Hrvatskom natjecanju glazbenih i plesnih pedagoga osvojio je drugu

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNIIV DOZVILJAJ!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

nagradu na regionalnom natjecanju u Dubrovniku 2009. i prvu nagradu na državnom natjecanju u Opatiji 2010. Dobitnik je prve i specijalne nagrade za ukupan dojam na Međunarodnom natjecanju pjevača *Bruna Špiler* u Herceg Novom 2010. u Crnoj Gori. Na istom je natjecanju 2012. dobio treću nagradu i nagradu za najljepši glas. Primio je stipendiju za ljetnu opernu radionicu u Beeskowu (Berlin), na kojoj je osvojio *Grand prix*. Pobjednik je treće sezone rubrike *Zdravko Šljivac predstavlja* u emisiji *Dobro jutro, Hrvatska*. Istaknuo se nastupima na Pasijskoj baštini u Zagrebu 2011. i 2012., ulogom Dancairea u studentskoj produkciji opere *Carmen* u Dvorani Lisinski te nastupom u sklopu Međunarodne ljetne operne škole *Oper oder Spree*. Usavršavao se na seminaru *Schola Cantorum Tragos* i kod uglednih glazbenika (Marvin Keenze, Mario Penzar).

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENIV DOZIVLJAJ!

Leon Košavić (Karlovac, 1991.) student je treće godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Giorgia Suriana na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Bio je najuspješniji maturant svoje generacije u karlovačkoj gimnaziji, a još kao srednjoškolac osvojio je prvo mjesto na Državnom natjecanju iz njemačkog jezika u školskoj godini 2009./2010. Na drugoj Smotri pjevača hrvatskih glazbenih škola u Šibeniku 2006. nastupio je s nenavršenih petnaest godina kao najmlađi bariton. Sudjelovao je na državnim natjecanjima učenika i studenata glazbe i plesa u Dubrovniku, gdje je 2007. osvojio treću nagradu, 2009. drugu nagradu u prvoj kategoriji, a 2011. godine prvu nagradu u četvrtoj kategoriji. Aktivno je sudjelovao na seminarima solo pjevanja Marvina Keenzea, Norme Enns i Helene Lazarske. Kao najmlađi solist uspješno je nastupio u ulozi Moralesa u studentskoj produkciji opere *Carmen* u studenome 2011. Debitirao je kao Papageno u Mozartovoj *Čarobnoj fruli* u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu u siječnju 2012. godine, a iste je godine nastupio i kao solist na koncertu *Od Ljubavi i zlobe do Maršala* u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog.

Teo Visintin (Kopar, Slovenija, 1988.) diplomirao je glazbenu teoriju na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je trenutačno student prve godine diplomskog studija solo pjevanja u klasi Giorgia Suriana. Prije upisa na Akademiju, maturirao je glazbenu teoriju i harmoniku u Srednjoj glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova u Puli. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja osvojio je više nagrada kao solo harmonikaš i komorni glazbenik, a 2007. godine dobitnik je druge nagrade na Državnom natjecanju iz *solfeggia* u Dubrovniku. Bio je član Komornog zbora *Ivan Filipović* s kojim je osvojio brojne nagrade. Kao član Zbora Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu sudjelovao je u izvedbi komične opere *Ljubavni napitak* Gaetana Donizettija i Mozartove *Čarobne frule* nagrađene Rektorovom nagradom, a u studentskoj produkciji Bizetove *Carmen* tumačio je Moralesa. Nastupio je na brojnim koncertima i televizijskim snimanjima (HRT-ov ciklus *Majstori svirači*).

Emil Martinović (Dubrovnik, 1981.) diplomirao je klarinet u klasi Josipa Tonžetića na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je trenutačno student druge godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Cynthie Hansell Bakić. Maturirao je klarinet u klasi Pietra Cavalierea u Umjetničkoj školi Luke Sorkočevića u Dubrovniku. Kao klarinetist na državnim je natjecanjima Hrvatskoga društva glazbenih i plesnih pedagoga osvojio prvu (Dubrovnik, 1998.) i četvrtu nagradu (Rijeka, 2000.). Od 2005. godine predaje klarinet i vodi zbor Osnovne glazbene škole Blato u Blatu na Korčuli. U istom je mjestu već osam godina voditelj i dirigent Narodne glazbe *Blato* gdje uspješno školuje nove glazbare na svim instrumentima i vodi veliki orkestar. Redoviti je član klapa *Kumpanji* i *Kampanel*.

Tena Lebarić Rašković (Zagreb, 1980.) diplomirala je 2004. violončelo u klasi Miljenka Šajfara i Mihovila Karuze na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu, a trenutačno je studentica treće godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Lidije Horvat Dunjko na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. U veljači 2013. osvojila je prvu nagradu u kategoriji solo pjevanja na Regionalnom

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNIIV DOZVILJAJ

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

natjecanju u Zagrebu. Kao violončelistica bila je članica klavirskog trija koji je pod vodstvom Olge Cinkoburove osvojio prvu nagradu na Hrvatskom natjecanju komornih ansambala u Zagrebu 2002. i u Varaždinu 2003., a kao članica Ansambla dvanaest violončela primila je prvu nagradu na Državnom natjecanju neklasičnih ansambala u Križevcima 1998. Od pjevačkih uspjeha istaknula se solističkom ulogom prve norne u Wagnerovu *Sumraku bogova*, Filipjevne u

Čajkovskijevu *Evgeniju Onjeginu*, solo nastup u Berliozovim *Ljetnim noćima* uz pratnju Simfonijskog orkestra Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu pod ravnanjem maestra Mladena Tarbuka i solistički nastup u izvedbi Haydnova djela *Stabat mater*. Bila je članica Akademskog zbora Umjetničke akademije u Splitu, Komornog zbora *Modo diverso* iz Splita, zagrebačkog Akademskog zbora *Ivan Goran Kovačić* te klape *Dišpet*, s kojom je osvojila brojne nagrade. Usavršavala se u Ljetnoj opernoj školi *Mirula* u Pučišćima na Braču, gdje je pjevala Joachima u Händelovu oratoriju *Suzana*. Članica je ansambla za ranu glazbu *Minstrel*, u kojem uz violončelo svira i violu da gamba. Bila je članica Svjetskog orkestra mladih za mir i Mediteranskog orkestra mladih, nastupala je na Splitskom ljetu te sa Zagrebačkom filharmonijom, Hrvatskim i Splitskim komornim orkestrom. Od 2010. stalna je honorarna članica Zbora Hrvatske radiotelevizije, a od 2012. nastupa i u Zboru zagrebačkog HNK.

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCIJENIV DOZIVLJAJ!

Mario Filipović (Brčko, Bosna i Hercegovina, 1989.) student je prve godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Cynthie Hansell Bakić na Muzičkoj akademiji i druge godine diplomskog studija na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Prethodno je maturirao u Glazbenom učilištu *Elly Bašić* u klasi Dubravke Krušeljk Jurković i u Drvodjeljskoj školi Zagreb. Dobitnik je više nagrada

na državnim i regionalnim natjecanjima Hrvatskoga društva glazbenih i plesnih pedagoga. Na ovogodišnjem izdanju Međunarodnog pjevačkog natjecanja *Bruna Špiler* u Herceg Novom osvojio je prvu nagradu i posebnu nagradu za najljepši muški glas. Usavršavao se na seminarima uglednih vokalnih pedagoga kao što su Marvin Keenze, Norma Enss, Giorgio Surian, Helena Lazarska i Georgia Dias.

Voditelj je Zbora mladih u župi *Dobri pastir* u Brestju, a od 2012. član je zbora Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. Do sada je nastupao diljem Hrvatske te u Njemačkoj, Austriji, Bosni i Hercegovini i Švicarskoj.

Toni Nežić (Pula, 1991.) studira na Pravnom fakultetu, a istovremeno je i student druge godine preddiplomskog studija solo pjevanja u klasi Lidije Horvat Dunjko na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Maturirao je u Srednjoj glazbenoj školi Ivana Matetića Ronjgova i Općoj gimnaziji u Puli. Dobitnik je treće nagrade (u kategoriji trija) na Hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa (Komorni sastavi) Hrvatskoga

društva glazbenih i plesnih pedagoga u Opatiji 2009. Ovogodišnji je dobitnik stipendije Zaklade *Trinajstić* koja se dodjeljuje muškom pjevaču druge godine preddiplomskog studija na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Aktivni je sudionik studentskih projekata Muzičke akademije i produkcija pjevačkog odsjeka. Suradivao je s mnogim vokalnim pedagogima, poput Gerharda Zellera, Olge Šober, Sofije Cingule, Miljenke Grđan.

Josip Čajko magistrirao je studij poslovne ekonomije na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2012., a trenutačno je student treće godine dodiplomskog studija solo pjevanja u klasi Snježane Bujanović Stanislav na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. Na hrvatskim državnim natjecanjima učenika i studenata glazbe i plesa osvojio je dvije prve nagrade 2009. i 2011. te drugu nagradu na natjecanju u Dubrovniku

2007. Također, drugu nagradu na spomenutom natjecanju u Opatiji 2009. donio mu je nastup s komornim sastavom. Osobito ističe ulogu Remendada u studentskoj produkciji Bizetove *Carmen* te solističke nastupe u Bachovu *Magnificatu*, Mozartovom *Rekvijemu* i projektu *Od Ljubavi i zlobe do Maršala* 2012. godine. Od inozemnih nastupa izdava je božićno-novogodišnju turneju po Kini 2011./2012. godine koju je činilo devet gala-koncerata uz Nacionalni simfonijski orkestar iz Philadelphije. Pohađao je seminare poznatih vokalnih pedagoga (Annemarie i Gerhard Zeller, Norma Enns).

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNIIV DOZVILJAJ!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

“Ne volim operu. Glazba može biti vjenčana za pokret ili riječi – no ne za oboje bez bigamije. Zato Wagner (...) najbolje zvuči u koncertnim dvoranama. U svakom slučaju, opera je zaostala.” Te je snažne riječi Stravinski izgovorio u jednom intervjuu 1912. godine, kad je bio čvrsto odlučio da nikada neće dovršiti svoju prvu operu – **Slavuj** (*Le Rossignol*), započetu 1908. Bilo je to razdoblje preispitivanja i traženja novog puta, kad umire njegov veliki učitelj i autoritet, Rimski-Korsakov, od kojega je mnogo toga usvojio. Upravo *Slavuj* veže Stravinskoga na poseban i simboličan način s njegovim uzorom, budući da su posljednje opere Rimski-Korsakova također doticale svijet fantastike. Osim toga, krug umjetnika s kojima je prijateljevao Rimski-Korsakov privlačio je i mladog Stravinskog pa se jedne večeri našao sa Stepanom Mitusovim, voditeljem zborova i učiteljem klavira, i Vladimirom Belskim, libretistom svih triju Korsakovljevih fantastičnih opera. Stravinski i Mitusev te su večeri u ugodnom društvu sastavili prvu skicu libreta za Andersenovu bajku, uz poneku sugestiju iskusnoga Belskog. Time su libreta posljednje opere Rimski-Korsakova, *Zlatni pjetlić* (čiju praizvedbu skladatelj nažalost nije dočekaao) i Stravinskijeva *Slavuja* vrlo povezana. U Parizu su ih zbog toga često izvodili zajedno, iste večeri. Ipak, valja imati na umu da Stravinski te godine dovršava tek prvi čin, a potom napušta projekt. Dogodit će se mnogo promjena u njegovu životu i skladateljskom stilu prije nego što djelo dovrši 1914. godine.

Prvo sljedeće Stravinskijevo djelo nakon započinjanja *Slavuja* bio je balet *Žar-ptica*. (“Što da kažem? Bio sam u svojevrsnom ornitološkom traku...”) Taj niz motiva pijetlova, slavuja, mitoloških ptica itd. može se činiti smiješnim, no u mnogim kulturama ptice zauzimaju posebno mjesto. Nedostižne su, uzvišene i nekako izvan ljudske kontrole, što nuka na pomisao da su božanskog podrijetla. U Egiptu nalazimo cijeli niz freski s likom boga Sunca koji nosi glavu orla, a narod Kaluli s Nove Gvineje svoju kulturu oslanja na mit o dječaku koji se pretvori u pticu Muni, što proizlazi iz njihova vjerovanja da su ptice zapravo duše umrlih. Čini se da je čovjek oduvijek imao želju sebi pojasniti podrijetlo bića koja ga okružuju; želio je razumjeti njihovo ponašanje i dešifrirati njihovo glasanje. A pitanja ne iščezavaju ni što se više približavamo našem vremenu... “Zašto slavuj pjeva jednako noću kao i danju? Zar se ne umara, zar ne spava?” pitao se jedan Danac. Morila su ga mnoga slična pitanja, zbog čega je odgovore počeo tražiti maštom, pišući bajke. Bio je to Hans Christian Andersen. Iako je u središtu njegovih bajki bila priroda koja nas okružuje i ljudski odnosi koji

su, kako je smatrao, pod utjecajem prirode, možemo njihov smisao i po(r)uku promatrati iz više kutova. To je učinio i Stravinski, kojega je *Slavuj* privlačio više zbog orfejevskog karaktera i lika utjelovljene glazbe što ga ptica za nj predstavlja. Njoj je kontrastan lik mehanička ptica, a taj sukob simbolizira borbu "živoga" i "neživoga" – nesputane umjetničke inspiracije kojoj se suprotstavljaju rutina i bezglava proizvodnja.

Radnja *Slavuja* događa se u Kini u vrijeme prosperiteta i blagostanja. Tri čina opere donose tri različite scene: prvi se čin događa u šumi, drugi na dvoru kineskog cara, a treći u njegovoj spavaćoj sobi, gdje leži na umoru. Početak opere uvodi u atmosferu šume u ranu zoru (skladateljski postupci tu upućuju na Debussyjev utjecaj, gotovo na citat prvoga od njegovih orkestralnih *Nokturna*). Rub šume dotiče obale velikog mora. Nailazimo na Ribara koji krpa mreže i oplakuje svoju sudbinu. Divi se pjevu Slavuja, koji je jedina njegova utjeha. Jednostavna, dijatonska melodija Ribara javljat će se i poslije, čime je Stravinski želio postići jedinstvo činova. Zatim, vođeni carevom kuharicom, na obalu stižu najviši carev dvorjanin Bonza s drugim dvorjanima i glavnim carevim komornikom. Kuharica poznaje mjesto i – znajući da među tim drvećem Slavuj pjeva u zoru – upozorava svoje pratiocice da bi ga uskoro mogli čuti. Upravo tada Ribareva krava počne mukati. Dvorjani se dive "slavuju", no Kuharica, čija je dionica recitativnog karaktera, upozorava ih da je to tek krava. U međuvremenu počinju kretetati žabe, a dvorjani opet pogrešno pretpostave da je to Slavujev pjev. Kuharica onda napokon začuje Slavuja. Iako je Stravinski već instrumentacijom stvorio okruženje blisko ptičjem pjevu (što najviše dolazi do izražaja u dionici flaute), Slavuja predstavlja sopranski glas, koji za razliku od instrumenta može iznijeti tekst i sudjelovati u dramskom razvoju. Glas je manje pokretljiv u odnosu na flautu, stoga nalazimo manje melizama, odnosno tonskog slikanja, a više usredotočenosti na ostvarivanje bliskosti glazbe i teksta, osobito u posljednjem činu. Kuharica potom, zadovoljna time što je potraga uspješno završila, moli Slavuja da ode s njima na dvor i da pjeva za cara. Slavuj rado pristaje i napušta šumu u pratnji carevih dvorjana.

Glazba prvog čina predstavlja Stravinskog kao člana mlađe generacije studenata Rimski-Korsakova, doduše istodobno svjesna i druge suvremene glazbe (napose Debussyjeve i Straussove). No dolaskom u Pariz stječe krug prijatelja i kolega sunarodnjaka koji se okupljaju oko baletnog impresarija Sergeja Djagiljeva. Razočaran financijskim neuspjesima opera što ih je

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNOZIV DOZVILJAJ

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

postavljao, Djagiljev se postupno udaljavao od te scenske vrste, okrećući se sasvim baletu. Uzroke neuspjeha vidio je u samoj operi, koja je – prema njegovu mišljenju – bila “izvan mode” i “estetski nesavršena”, budući da tek geste i pokreti mogu donijeti neposredan izraz. Te su misli djelovale zarazno i na Stravinskog, koji sklada svoje prve balete (*Žar-ptica*, *Petruška*) za Djagiljevlevu trupu, i to s velikim uspjehom. Okolnosti će ga potaknuti da o operi ipak razmišlja drugačije: od dovršetka *Slavuja* 1914. godine do kraja života skladat će čak sedam glazbeno-scenskih djela.

Slavuj svoj dovršetak duguje Aleksandru Saninu, redatelju opera što ih je postavljao Djagiljev (*Boris Godunov*, *Hovanščina*, *Zlatni pjetic*). Nakon što je stekao iskustvo u Europi, vratio se u domovinu kako bi s kolegama osnovao novo kazalište, *Moskovsko slobodno kazalište*, za čije je otvaranje želio postaviti upravo Stravinskijevu operu. Ruskog skladatelja privukla je ideja o postavljanju njegova djela u Moskvi pa prihvaća projekt unatoč tome što je svjestan velike razlike u svojem skladateljskom stilu prije i poslije *Posvećenja proljeća*. Tu će diskrepanciju doduše opravdati dramaturškim sredstvima, no u preostala dva čina ipak je zamjetan novi Stravinski.

Prvi čin je formalno jedinstven, dok su drugi i treći podijeljeni u brojeve: *Međučin*, *Kineska koračnica*, *Slavujeva pjesma*, *Igra mehaničkog slavuja*; posljednji broj nosi naslov *Svečana povorka*. Brojevi su blisko povezani s dramskom radnjom, ali su i donekle samostalni, očitujući imanentno glazbeni karakter (koračnica, pjesma, ples, povorka), što je možda ponukalo skladatelja da 1917. iz glazbe za operu ispiše simfonijsku pjesmu *Slavujev pjev* (*Chanson du Rossignol*). Iako je *Posvećenje proljeća* donijelo mnogo novoga na području ritma i metra, posljednja dva čina *Slavuja* bliža su *Žar-ptici* i *Petruški*; u njima nema učestalih promjena mjere u horizontalnom slijedu, a ni istovremenih različitih metara. Nova boja iz *Posvećenja* ipak ostaje prepoznatljiva u živosti instrumentacije i bogatoj raznolikosti ritamskih figura te uporabi ljestvičnih sustava s onu stranu tonaliteta (npr. pentatonskih nizova i sastavljenih modusa), za razliku od prvog čina koji praktički počinje u f-molu, donekle kromatski zamagljeno.

Drugi čin događa se na carevu dvoru. Glazba ocrtava ugođaj uz elemente kineske melodike i harmonike. U procesiji ulazi Car s dvorjanima. Nakon što vladar sjedne, Slavuj počinje pjevati. Oduševljen pjesmom, Car pticu želi nagraditi zlatnim papučama, no ona uzvraća kako su joj dovoljna nagrada suze dirnutosti u njegovim očima. Na dvor tada dolaze tri Japanca, koja kao

dar Caru donose mehaničkog slavuja. Car je počašćen takvom neviđenom napravom i daje znak da želi čuti pjev i te ptice. Međutim, melodija tog slavuja suha je i jednolična, što natjera pravog Slavuja da napusti dvoranu. Uvrijeđen tih postupkom, Car pravog Slavuja proglašava protjeranim s dvora, imenujući mehaničkog slavuja službenim "pjevačem" koji će mu sjediti slijeva. Čin zaokružuje Ribareva pjesma s proročanskim stihovima o Smrti koju može nadvladati samo pjev iz duše.

Treći čin otvara melankolični orkestralni uvod, koji stvara atmosferu za prizor umirućeg Cara. Do njegove postelje sjedi Smrt, držeći u rukama carevu krunu, mač i blagostanje Kine. Slavuj ulazi u carevu sobu i počinje pjevati, što razoružava Smrt i ona Slavuju obećava da će, ako nastavi pjevati, Caru vratiti krunu, mač i blagostanje Kine. Smrt odlazi, a Car se oporavlja i moli Slavuja da nikada više ne ode od njega. Slavuj obeća da će se svake noći vraćati i pjevati na dvoru. Dvorjani ulaze u zoru, očekujući da je Car umro. On ih, međutim, radosno pozdravlja: "Dobar dan svima!" Ribar veliča ljepotu sunca i novog dana, upozoravajući nas da slušamo – da slušamo pjesmu nebeskog pjeva iz duše.

Što je započeo, Stravinski je dovršio. Možemo zato reći da posljednji Ribarevi stihovi izražavaju misao koja je skladatelja vodila sve vrijeme, jer upravo pričom o Slavuju kao da postavlja pitanje o smislu glazbe i njezinoj pojavnosti, njezinu bivstvovanju. U neistovremenosti nastanka cjelovite opere ima nečega sudbinskog, gotovo ontološkog, što skladatelja izaziva na refleksiju, nakon konkretnog, proživljenog iskustva: "Glazba je", kaže kineski mudrac Seu Ma Cen u svojim sjećanjima, "ono što sjedinjuje. Ta veza nikad ne nestaje bez potrage i truda. Ali nužda stvaranja mora nadići sve prepreke. Tu mislim na parabolu iz Evandelja o ženi koja rađa i žalosna je jer je došao njezin čas; ali kad rodi djeteta, ne spominje više muke, od radosti što je čovjek došao na svijet. Ta radost koju osjećamo kad vidimo da je na svijet došlo nešto nastalo našim radom... Kako se oduprijeti želji da je podijelimo sa svojim bližnjima? Jedinstvo djela ima svoju rezonanciju. Naša duša opaža njegov odjek, koji je sve bliži. Dovršeno se djelo širi kako bi se prenijelo, a zatim se vraća svojem načelu. Krug je zatvoren. A glazba je tako element zajedništva s bližnjim – i s Bitkom."

Sunčica Lukas,
studentica 1. godine diplomskog studija muzikologije,
mentor: dr. sc. Dalibor Davidović, izv. prof. (MA)

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROGNIJIV ODZVUJAJE!

IGOR STRAVINSKI: SLAVUJ

Nakladnik:

Koncertna dvorana
Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika:

Dražen Sirišević
ravnatelj

Producentica programa:

Ana Boltužić

Urednice:

Ana Boltužić
Ivana Kostešić

Autorica teksta:

Sunčica Lukas

Lektorica:

Rosanda Tometić

Voditeljica marketinga

Irena Bosnić

Oblikovanje i

grafička priprema:

Studio Stožer

Tisak:

Intergrafika d.o.o.

Naklada:

500 kom.

www.lisinski.hr

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

Sveučilište u Zagrebu
Muzička akademija

Sveučilište u Zagrebu
Akademija dramske umjetnosti

AKADEMIJA
LIKOVNIH
UMJETNOSTI

ACADEMY
OF FINE
ARTS

Sveučilište u Zagrebu
Tekstilno-tehnološki fakultet

LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

muzički
biennale
zagreb
music
biennale
zagreb

EU
INSIDE
OUTSIDE
MBZ 2013

Sponzor bambusovih štapova

DAST
WOODWORLD

IGUDES MAN & JOO

GLAZBENI

VIRTUOZI

MAJSTORI

KOMEDIJE

5\5\13

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

AND NOW MOZART

12\13
**LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI**
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

Generalni sponzor:

CROATIA OSIGURANJE

utemeljeno 1884.

Sponzor:

